MAATALOUS

Maatilojen investointeihin sukulaisten rahoja heruu vähän. Korkeintaan niillä ostetaan muutama vuohi tai kana lisää. **POLITIIKKA- JA KEHITYSOHJELMAOSASTON JOHTAJA RICHARD CHINA, FAO**

Maatilat tarvitsevat investointeja kasvavan väestön ruokkimiseen

Helsingissä etsittiin keskiviikkona keinoja maailman kasvavan väestön ruokkimiseksi. Maataloutta halutaan tehostaa investoinnein eikä budjettivaroin.

LAURA IHALAINEN

Uusia rahoituskeinoja kokeillaan kolmeen tänä vuonna alkavaan maataloushankkeeseen Afrikassa. Ne kaikki liittyvät maissiin. Kuvassa on omatarvemaissin tuotantoa Mosambikista.

Maailman ruuantuotannon kehittämiseen lasketaan tarvittavan kymmenen dollaria yksityistä rahaa jokaista nykyistä julkisista varoista käytettyä dollaria kohden.

Vaikka tavoitteena on ensi sijassa saada käyttöön rahoituskeinoja kehitysmaiden ruuantuotannon lisäämiseen ja ruokahuollon laadun parantamiseen, löytää YK:n elintarvikejärjestön FAO:n politiikka- ja kehitysohjelmaosaston johtaja **Richard China** yhtymäkohtia myös länsimaiden verovaroin tuettuun maatalouteen.

”Me olemme liian tottuneita vaatimaan julkista tukea esimerkiksi satovahinkojen korvaamiseen”, hän huomauttaa.

”Kehitysmaissa tähän ei yksinkertaisesti ole varoja, mutta ruuantuoannon ongelmat ovat vielä syvempiä. Esimerkiksi jos sadot vakuutettaisiin kuivuuden varalta, vakuutus voisi auttaa viljelijöitä säilyttämään lehmät eikä niitä tarvitse myydä seuraavan vuoden siementen ostoa varten.”

Lehmien ansiosta lapset saavat maitoa eikä jouduta kalliiseen kierteeseen, joka aiheutuu puutteellisen ravitsemuksen ja siitä aiheutuvien terveysongelmien torjumisesta.

Lannoite- ja sokeriveroa kaavaillaan

Kuukausi sitten valmistuneessa raportissa ehdotetaan useita eri keinoja, joilla voidaan kerätä yksityistä rahoitusta julkisen kehitysavun tueksi.

Tällainen olisi mainittujen satovahinkovakuutusten lisäksi esimerkiksi sadon säilöminen julkisiin varastoihin niin, että sitä voi käyttää lainojen vakuutena.

Lisäksi rahoitusta pyritään kokoamaan erilaisten julkisen ja yksityisen sektorin yhteisesti perustamien erityisrahastojen kautta.

Osaa työkaluista käytettäisiin teollisuusmaissa, jotka osallistuisivat siten kehitysmaiden auttamiseen.

Afrikan unionin kehitysohjelman (Nepad) edustaja **Mariam Sow Soumare** painotti kokouksessa, että jos teollisuusmaiden ja suurten kehittyvien talouksien G20-maissa asetettaisiin 0,1 prosentin lannoitevero, sen tuotoilla kustannettaisiin viidennes Saharan eteläpuolisten maiden lannoitteiden tarpeesta.

Alueella käytetään vähiten lannoitteita maailmassa: vain yhdeksän kiloa hehtaarille vuodessa, kun teollisuusmaissa keskiarvo on 140 kiloa. Nepadin tavoitteena on viisinkertaistaa lannoitus kymmenessä vuodessa.

Osa keinoista olisi kehitysmaiden sisäisiä toimia. Chinan mukaan terveyden kannalta huonoihin elintarvikkeille ja virvokkeille tulisi harkita haittaveroja. Ylipaino on länsimaisen roskaruuan levitessä lisääntymässä nopeasti myös kehitysmaissa.

Miten siirtotyöläisten säästöjä maatiloille?

Suurin mahdollisuus on kehitysmaiden siirtotyöväestössä. Heitä työskentelee varsinkin teollisuus- ja arabimaissa, josta heidän on arvioitu lähettävän vuosittain kotiin sukulaisille noin kaksi ja puoli kertaa enemmän rahaa kuin, mitä näihin maihin kulkee virallisen kehitysavun kautta.

”Ulkomailla työskentelevien sukulaisten lähettämät varat käytetään kuitenkin pääosin asuntojen ostoon sekä muuhun kodin tärkeään kuluttamiseen”, Richard China toteaa.

”Maatilojen investointeihin sukulaisten rahoja heruu vähän. Korkeintaan niillä ostetaan muutama vuohi tai kana lisää.”

YK:n alainen maatalouden kehitysrahasto (IFAD) on aloittanut Yhdysvaltain maatalushallinnon (USDA) kanssa kokeilun, jossa luodaan järjestelmä siirtolaisten rahoituksen kanavoimiseksi joukkovelkakirjojen muodossa maatilojen käyttöön.

Maissin kokeiluhankkeet käyntiin Afrikassa

Kokeiluhankkeet, joissa testataan yksityisen rahoituksen eri muotojen yhdistämistä virralliseen kehitysapuun sekä Maailmanpankin lainoitukseen, pyritään saamaan alkuun jo tänä vuonna. Kaikki kolme liittyvät ravitsemuksellisesti tärkeään maissiin Afrikassa.

Keniassa pienviljelijät rakentavat tilavarastoja, Sambiassa kokeillaan vitaminoidun maissin viljelyä ja Nigeriassa puolestaan viljellään muuntogeenistä maissia, joka kestää homemyrkkyjä. Homemyrkkyjen on todettu olevan yhteydessä syöpään sairastumiseen varsinkin aliravitsemuksesta kärsivien ihmisten keskuudessa.

Ruokaturvaraporttia pidettiin keskiviikon kansainvälisessä kokouksessa muutoin hyvänä, mutta jatkotyöhän kaivattiin lisää painotusta ravitsemukseen maatalouden tehostamisen lisäksi.

Richard Chinan mukaan yksinkertainen asia olisi käyttää tällaisia varoja kouluruokailun järjestämiseen.

”Sillä olisi kolme erinomaista seurausta. Lapset syövät kunnon aterian kerran päivässä, vanhemmat lähettävät lapsensa kouluun hyvän ruuan vuoksi ja paikalliset tilat löytävät tuotteilleen varman markkinan.”

Brasilian esimerkki osoittaa, että nälänhätää voidaan vähentää systemaattisella työllä, China sanoo.

Köyhien määrä on vähentynyt 35 miljoonalla vuoden 2003 jälkeen, vaikka väestö on samaan aikaan kasvanut lähes viidenneksen.

KAIJALEENA RUNSTEN

Englanninkielinen raportti Innovative financing for agriculture, food security and nutrition löytyy verkkosivulta www.leadinggroup.org.

FAKTAT

Ruokaa köyhille

870 miljoonaa ihmistä näki nälkää vuosina 2010–2012.
Maailmassa on 165 miljoonaa alle viisivuotiasta lasta, joiden kasvu kärsii aliravitsemuksesta. Heikko kasvu paitsi johtaa terveyden ongelmiin myös vaikuttaa henkiseen kehitykseen ja vaikeuttaa siten koulunkäyntiä.
Väestön kasvaessa nykyennusteen mukaan ruuan tarve kasvaa maailmassa 60 prosenttia vuoteen 2050 mennessä.
Ruuantuotantoon pitäisi sitä varten investoida 50 prosenttia nykyistä enemmän.

Nälkäindeksi eräissä maissa

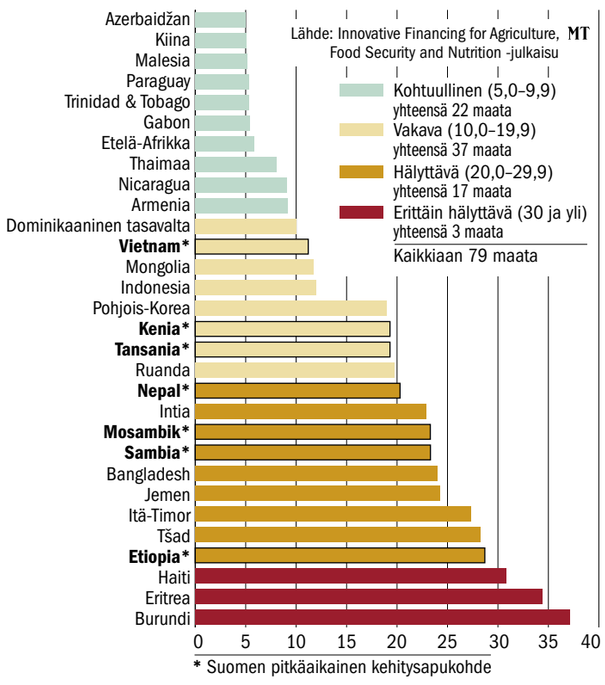

Grafiikkaan on valittu viisi parasta ja viisi heikointa maata sekä esimerkkejä niiden väliltä. Hälyttävän ja vakavan indeksin maat sijaitsevat pääosin Afrikassa ja Kaakkois-Aasiassa. Listalla on lähes puolet maailman valtioista.

JAANA KANKAANPÄÄ

Richard China pitää tärkeänä koulutuksen ja neuvonnan kytkemistä maatilojen rahoituksen ehdoksi, jotta kehitysmaiden ruuantuotanto saadaan nousuun.

MIKÄ?

Innovatiivinen kehitysrahoitus

YK:n alaisuudessa on toiminut vuodesta 2006 Innovatiivisen kehitysrahoituksen työryhmä. Siihen kuuluu 63 valtiota, kansainvälisiä järjestöjä sekä suuri määrä kansalaisjärjestöjä.
Työryhmän päätavoite on edistää kehitysmaiden talouskasvua ja samalla auttaa niitä pääsemään eroon apuriippuvuudesta.
Suomi on ollut työryhmän puheenjohtajana kuluneen vuoden. Helsingissä pidettiin keskiviikkona kokous, johon osallistui yhteensä toista sataa edustajaa.
Kokouksessa käsiteltiin ruokaturvan ja maatalouden kehittämisen lisäksi keinoja, jolla yksityistä rahoitusta voidaan kerätä virallisen kehitysavun tueksi.
Rahoituskeinoiksi suunnitellaan muun muassa päästöoikeuksien huutokaupalla saatuja tuloja sekä lentomatkustuksen veroa.
Asialistalla olivat myös pääomapako ja veroparatiisit.
Kehitysmaissa tapahtuvasta liiketoiminnan tuotosta merkittävä osa ei edistä maiden talouskasvua, koska rahaa siirtyy kansainvälisten yritysten verosuunnittelun ja suoranaisen -keinottelun vuoksi muualle.

Nordea palkitsi opiskelijoita

Nordean Maataloussäätiö on jakanut 27 stipendiä maa- ja metsätalouden sekä niihin läheisesti liittyvien alojen korkeakouluopiskelijoille. Stipendien yhteisarvo on 14 000 euroa.

Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan taloustieteen laitoksen vuoden 2012 parhaana pro gradu -työnä palkittiin Heidi Rintamäen tutkielma Nestemäisten biopolttoaineiden markkinahintoihin vaikuttavat tekijät.

Lisäksi säätiö palkitsi neljä muuta taloustieteen laitoksen pro gradu -työtä, jotka olivat Antti Jaakkolan Viljelijän mahdollisuudet vaikuttaa tulovakuutuksen toimintaan, Kanadan Business Risk Management ohjelma, Erik Lindroosin Faktorer som påverkar världmarknadspriset på socker, Eija Parosen Tulovakuuttaminen maatalouspolitiikan keinona, Kanadan Business Risk Management -ohjelman soveltaminen sekä Heini Toikkasen Vertikaalinen hinnan välittyminen Suomen naudanlihamarkkinoilla.

Käynnissä olevien opinnäytetöiden tekijöille säätiö myönsi kolme stipendiä. Stipendin saivat Heli Kauriinoja, Hanna Partio sekä Tuomo Purola.

Hyvän opintomenestyksen perusteella myönnettiin 19 stipendiä.

Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellinen tiedekunnassa stipendin saivat:

Elina Akkanen, Aino Assmuth, Fanni Heino, Kaisa Hiippala, Joni Imponen, Riina Järvelä, Kaisa Karhu, Leena Kärkkäinen, Alma Lehti, Olli-Pekka Näsärö, Vesa Putula, Essi Rintala, Janne Rämö, Andreas Salmi ja Maija Uotila.

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa stipendin saivat:Anni Hemminki, Elli Hemminki ja Soile Ruonala.

Joensuun yliopiston metsätieteiden osastossa stipendin sai Anna-Rosa Asikainen. **MT**